GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŪ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 91. Duminecă, 26 Aprilie (8 Maiu). 1887.

Braşovŭ, 25 Aprilie 1887.

Se apropiă anulŭ de când a espiratŭ convenţia comercială şi duréză rĕsboiulŭ vamalŭ între monarchia nóstră şi între România. De unŭ anŭ de ḑile se tractéză între guvernele din Viena şi Pesta şi între guvernulŭ din Bucurescĭ pentru încheiarea unei nouĕ convenţiunĭ comerciale, fără ca sĕ se pótă ajunge la o înţelegere.

Şi ceea ce e mai curiosŭ, în timpŭ de unŭ anŭ publiculŭ nostru încă nu s'a putută bine lămuri asupra pedecilorŭ ce se opunŭ încheiărei convenţiunei, căcĭ rĕspunsurile miniştrilorŭ la interpelările ce s'au adresatŭ în camerile din Viena şi Pesta în acéstă privinţă a fostŭ câtŭ se póte de neclare. Chiar respunsulŭ ce l'a datŭ unei interpelărĭ ministrulŭ de comerţŭ austriacŭ la 30 Aprilie n. în camera deputaţilorŭ din Viena, într'unŭ timpŭ când se vorbea mai pretutindenea că în curêndŭ vomŭ avé convenţiă comeraială, e fórte neclarŭ, aşa că nu-şĭ póte face nimenea ideă despre stadiulŭ în care au ajunsŭ tractările.

Avemŭ însă aḑi lămurirĭ amerunţite din altă parte, şi anume din parte românéscă. Din aceste împărtăşirĭ reiese, spre mare pĕrere de rĕu, că între ambele state esistă fórte marĭ divergenţe. D-lŭ Aurelianŭ, şefulŭ delegaţilorŭ românĭ, carĭ au tractatŭ cu delegaţii austro-ungarĭ mai întâiu în Bucurescĭ, ér după aceea în Viena de două orĭ, publică în revista sa „Economia Naţională“ unŭ articulŭ asupra tractărilorŭ, în care arată că pedeca cea mare ce se opune încheiărei tractatului comercialŭ este convenţia veterinară, propusă de monarchia nóstră, care nicĭdecum nu e de natură a forma basa unei înţelegerĭ.

„Proiectulŭ austriacŭ, ḑice d. Aurelianŭ, are mare asemĕnare cu convenţia veterinară încheiată între Austro-Ungaria şi Serbia şi are fórte mare deosebire de convenţia ce esistă între Italia şi Austro-Ungaria. Amŭ declaratŭ de mai nainte, că nu putemŭ admite ca comerţulŭ nostru cu vite sĕ fiă regulatŭ pe basa convenţiei cu Serbia; căcĭ în ce privesce legile nóstre de poliţiă veterinară, România are dreptulŭ a fi tractată ca şi Italia. Suntemŭ convinşĭ, că guvernulŭ nostru nicĭodată nu va încheia o altă convenţiă, decâtŭ o convenţiă favorabilă şi totodată dréptă; din o convenţiă veterinară ca cea cu Serbia ar resulta neajunsurĭ pentru comerţulŭ nostru cu vite. Cerealele nóstre se vêndŭ fórte bine pe pieţele occidentale, pe când ce privesce pe Austro-Ungaria, vitele suntŭ acelŭ articolŭ ce ne interesézä mai multŭ. De aceea trebue sĕ obţinemŭ dela ea cele mai favorabile condiţiunĭ pentru esportulŭ de vite, deórece în casŭ contrarŭ unŭ tractatŭ comercialŭ între noi şi imperiulŭ vecinŭ ar fi cu totulŭ superfluu. Noi înţelegemŭ o convenţiă veterinară numai aşa, ca comerţulŭ nostru de vite cu Austro-Ungaria nicĭ chiar atuncĭ sĕ nu se întrerupă, când s'ar ivi la unŭ capĕtŭ alŭ ţĕrii epidemia de vite. Căcĭ în stare normală, anume când nu suntŭ vite bolnave în nicĭ o parte a ţĕrii, comerţulŭ trebue sĕ fiă liberŭ“.

D-lŭ Aurelianŭ enumeră apoi punctele principale din proiectulŭ de convenţiă veterinară alŭ guvernelorŭ din Viena şi Pesta însoţindu le de observările sale.

„După acestŭ proiectŭ, Austro-Ungaria îşĭ reservă dreptulŭ a opri cu totulŭ importulŭ de vite din România, în casŭ când în vre-o parte a ţĕrii se va ivi epidemia. Prin urmare graniţa va fi mai multŭ închisă, deórece orĭ când se vorŭ găsi câţiva boi bolnavĭ într'o comună orĭ într'alta. Dér pentru câteva casurĭ de bólă în vre-o comună nu se póte pune sub carantină o ţéră întrégă. Mai departe Austro-Ungaria îşĭ reservă dreptulŭ ca, în casŭ când Germania, de esemplu, ar opri importulŭ vitelorŭ austro-ungare, sĕ opréscă şi Austro-Ungaria importulŭ vitelorŭ din România. Intrebămŭ acum: cum putemŭ admite, ca comerţulŭ nostru cu imperiulŭ vecinŭ sĕ fiă supusŭ mĕsurilorŭ ce s'arŭ lua de o ţéră séu alta în contra lui? Dér se mai punŭ şi alte pedecĭ spre a opri cu orĭ-ce preţŭ importulŭ nostru de vite în imperiulŭ vecinŭ. Aşa de esemplu se cere, ca sĕ importămŭ numai vite grase. După ce norme se hotărăsce, care vită e mai grasă orĭ mai slabă? Cum amŭ puté consimţi sĕ se judece comerţulŭ nostru după o calitate atâtŭ de variabilă? Acésta nu se póte admite. Mai departe se cere, ca vitele sĕ se ducă numai acolo unde suntŭ abatorii publice (adecă unde se taiă vitele); cu alte cuvinte, comerciantulŭ de vite nu'şĭ póte duce vitele la têrgŭ deschisŭ, spre a şi le vinde acolo cum îi place; se constrînge sĕ mérgă cu ele la abatoriu ca sĕ sufere acolo tóte neajunsurile, fără a'şĭ puté afla dreptulŭ sĕu. Afară de acésta se mai cere, ca pentru fiecare cirédă de vite ce se espórtă sĕ se céră o împuternicire deosebită, numindu-se în acelaşĭ timpŭ loculŭ, unde şi în ce numĕrŭ au sĕ se taiă vitele. Se póte lua în seriosŭ o astfelŭ de formalitate? Ce comerţŭ póte fi acela, care atêrnă de împuternicirea autorităţilorŭ streine? Orĭ e permisŭ importulŭ în Austro-Ungaria, orĭ nu e permisŭ, dér ca sĕ i se impună atâtea formalităţĭ, nicĭodată nu se póte admite acésta. Pentru a se îngreuia şi mai multŭ comerţulŭ cu vite, se mai cere ca vitele cele grase sĕ se importe în Austro-Ungaria numai prin anumite puncte de graniţă şi numai pe calea ferată orĭ cu vaporulŭ. Prin acésta proprietarii de vite din Gorjŭ arŭ fi constrinşĭ sĕ mérgă cu vitele până la Severinŭ, ca sĕ le 'ncarce în vagóne, li se sporesc astfelŭ cheltuielile, vitele slăbescŭ şi peste totŭ comerţulŭ se 'ngreuiéză. Nu, acésta nu póte fi scopulŭ unei convenţii veterinare. Austro-Ungariei din contră i se lasă libertatea a face comerţŭ de vite cu noi, fără a fi supusŭ acelorŭ formalităţĭ vexatorice. Şi tóte acestea, fiindcă domnii din Pesta consideră România ca bântuită de bóle epidemice de vite, pe care a le stinge n'are putere. Asta nu o putemŭ admite. Avemŭ legĭ veterinare de cele mai aspre şi se aplică fórte severŭ, ca în orĭ ce altŭ statŭ civilisatŭ. De aceea nu putemŭ primi mĕsurile ce le au în gândŭ cei din Pesta. Pentru ca peste totŭ sĕ se ajungă la o înţelegere între noi şi vecinii nostri, rĕmâne numai unŭ mijlocŭ, anume *a se primi ca basă convenţia veterinară încheiată între Austro-Ungaria şi Italia.* După acéstă convenţiă comerţulŭ de vite trebue sĕ fiă liberŭ în timpurĭ normale, adecă când nu esistă epidemiă de vite; sĕ se pótă importa în Austro-Ungaria fără nicĭ o formalitate, decâtŭ depunerea taxelorŭ vamale, décă ar esista de acestea. In timpurĭ anormale, când adecă ar esista undeva în ţéră epidemia de vite, din contră sĕ se ia mĕsurĭ numai amĕsuratŭ stipulaţiunilorŭ conferenţei veterinare din Viena dela 1872. Asta'i singura resolvare, care ar garanta siguranţa comerţului nostru de vite. Décă acésta nu se póte, atuncĭ preferimŭ sĕ rĕmânemŭ cum suntemŭ. Presupunerea nóstră e că, décă domnii din Pesta insistă a încheia cu noi o convenţiă asemenea celei cu Serbia, motivulŭ este că ei dorescŭ a'şĭ asigura câtŭ se póte mai multŭ piéţa austro-ungară, căutândŭ a împedeca prin formalităţĭ concurenţa ce li s'ar face cu vitele nóstre. Acéstă presupunere nu se sprijinesce numai pe vorbirile rostite în camera din Pesta, ci chiar pe vorbele ministrului de comerţŭ Szecheny, care a declaratŭ pe faţă că elŭ caută sĕ promoveze producţiunea naţională. D-lŭ ministru are dreptate, dér când elŭ nu vrea sĕ garanteze unei ţĕrĭ nicĭ măcar comerţulŭ cu vite, atuncĭ nicĭ sĕ nu pretindă ca graniţele nóstre sĕ fiă deschise tuturorŭ produselorŭ fabricilorŭ austro-ungare. Orĭ ce s'ar ḑice: noi încă amŭ învĕţatŭ ceva şi nu mai putemŭ fi trataţĭ ca poporaţiunile orientale, cărora li se impunŭ tractate comerciale după bunulŭ placŭ şi după convenienţa puternicelorŭ state ale Europei.“

Lămuririle ce le dă d. Aurelianŭ au produsŭ nedumerire în pressa din Viena, care încă nu scia în ce stadiu au ajunsŭ tractările, şi cei din Pesta, vĕḑêndŭ că prin aceste lămurirĭ suntŭ espuşĭ a'şĭ atrage împutărĭ din partea pressei austriace, s'au grăbitŭ a rectifica prin „Bud. Cor.“ unele părţĭ din articululŭ delegatului românŭ. Şi anume ḑice oficiósa din Pesta, că nu e adevĕratŭ cumcă Italia ar avé altŭ tractatŭ decâtŭ celŭ cu Serbia, dér chiar décă ar avé, România ar puté pretinde celŭ multŭ sĕ i se facă aceleaşĭ concesiunĭ, ce e gata a i le face Italia. Mai departe ḑice că nu e adevĕratŭ, cumcă Austro-Ungaria ar fi pretinsŭ sĕ se pótă opri importulŭ de vite, în casŭ când ar isbucni în vre-o parte a României epidemia de vite; la acéstă pretenţiune s'a renunţatŭ de multŭ şi s'a propusŭ numai ca, în casŭ când ar isbucni epidemia de vite, sĕ se céră pentru transportulŭ de vite numai certificatulŭ, că vitele nu vinŭ dintr'unŭ cercŭ bântuitŭ de epidemiă orĭ că n'au trecutŭ printr'unŭ astfelŭ de cercŭ. De asemenea nu e adevĕratŭ, ḑice „Bud. Corr.“, că Austro-Ungaria ar fi cerutŭ sĕ se pótă opri importulŭ de vite, în casŭ când Germania şĭ-ar închide graniţele contra vitelorŭ austro-ungare; la acéstă pretenţiune s'a renunţatŭ de multŭ. Totŭ aşa e neadevĕratŭ, că Austro-Ungaria ar fi propusŭ sĕ lase a se importa numai vite grase; a propusŭ însĕ ca sĕ se importe numai pentru tăiare, apoi fiă grase orĭ slabe. Despre pretenţiunea, d'a se cere o deosebită împuternicire pentru ciréda de vite ce s'ar esporta în Austro-Ungaria, nicĭ n'a fostŭ vorba la ultimele tractărĭ; dér se 'nţelege de sine, că vitele numai unde e o supraveghiare poliţienéscă-veterinară potŭ intra.

Guvernulŭ austro-ungarŭ — ḑice „Budap. Corr.“. — a mersŭ în concesiunĭ aşa de departe, încâtŭ a declaratŭ că e gata sĕ lase în timpurĭ normale nu numai cu totulŭ liberă trecerea peste graniţe a vitelorŭ, naturalŭ că numai pentru abatorii, ci şi a vitelorŭ de trasŭ înhămate le carŭ. Décă ar fi fostŭ vorba numai de păstrarea pieţei pentru vitele ungare, atuncĭ guvernulŭ ungarŭ nicĭ n'ar fi întratŭ în tractărĭ. S'ar păré dér, că România nu e dispusă sĕ accepte tarifulŭ vamalŭ ce i se cere în interesulŭ industriei austriace, încheiă oficiósa din Pesta.

Cum vedemŭ chiarŭ din rectificările făcute de „Bud. Corr.“, principala pedecă a nencheiărei convenţiei comerciale este cestiunea importului vitelorŭ şi e numai o încercare de a'şĭ spăla cei din Pesta mânile, când ḑicŭ că cestiunea esportului produselorŭ industriale austriace ar sta în calea încheiărei tractatului de comerţŭ. Şi apoi însăşĭ „Neue freie Presse“ nu dă deplinŭ creḑĕmêntŭ rectificărilorŭ ce le facŭ cei din Pesta, şi cu deosebire se'ndoiesce de adevĕrulŭ celorŭ ḑise de „Bud. Corr.“, cum că guvernulŭ austro-ungarŭ ar fi renunţatŭ la pretenţiunea d'a se opri importulŭ de vite din România, îndată ce Germania ar închide vitelorŭ austro-ungare graniţa.

Cu tóte astea se speră chiar în Pesta, precum ne spune „Bud. Corr.,“ că delegaţii românĭ se vorŭ duce în curêndŭ la Viena ca sĕ continue tractările şi că e cu putinţă sĕ se ajungă la o înţelegere. Póte că se vorŭ mai face concesiunĭ şi dintr'o parte şi dintr'alta, şi că în fine totŭ se va încheia convenţia comercială, dér din lămuririle date din Bucurescĭ şi din Pesta, şi anume din observările făcute de d. Aurelian, şefulŭ delegaţilorŭ românĭ, aşa curêndŭ, precum amŭ dori, nu vomŭ scăpa de rĕsboiulŭ vamalŭ.

Cestiunî rusescî.

In „Gil Blas“ din Parisŭ discută unŭ óre-care Lwow unele cestiunî rusescî. Elŭ amintesce cum Madame Adam a intervenitŭ inzadarŭ în Rusia pentru *liberarea Poloniei*, apoi cum s'a dusŭ ea în Ungaria şi a linguşitŭ pe *Maghiarî*, carî suntŭ cei mai înverşunaţî inimicî ai Rusiei şi carî *suntŭ multŭ mai detestaţî* de Slavii uniţî sub gloriosulŭ stegŭ alŭ Ţarului *decâtŭ Germanii.* Intenţiunea d-nei Adam a fostŭ bună, dér ea a compromisŭ numai pe Francia faţă cu Rusia. Acum înţelegŭ mai bine Francesii politica din Orientŭ. In *cestiunea bulgară* a statŭ Francia cu tactŭ pe partea Rusiei. Lwow amintesce apoi vorbirea lui Lewakowski după înmormêntarea, cum ḑicea elŭ, „nenorocitulŭ Kraszewski“, care a avutŭ scrintita ideă de a muri. Discutândŭ cestiunea polonă, Lwow ajunge la conclusiunea, că Rusia aşteptă *momentulŭ resboiului* între *Germania şi Francia*, pentru ca sĕ se socotéscă în Orientŭ cu *Austria şi cu Anglia. Polonia* are încă adî sĕ alégă între ruina totală şi între *reînvierea ei sub vulturulŭ rusescŭ.* Numai admiţêndŭ acestŭ din urmă casŭ, póte avé Francia simpatii pentru Polonia, căcî Francia are trebuinţă de Rusia. *Francia are numai unŭ amicŭ — pe Rusia.* Popóre micî, ca *Polonii şi Ungurii*, ḑice Lwow, în ḑiua de adî *nu mai numĕră.*

SCIRILE ḐILEI.

Scirî din *Timişóra* şi *Mehadia* împărtăşescŭ, că la 13 Maiu n., de cumva nu se vor lua alte disposiţiunî, Impĕrătesa se va duce la *Sinaia*, ca sĕ 'ntórcă visita părechei regale române. Regina României înainte d'a părăsi Mehadia, a trimisŭ Impĕrătesei *douĕ poesii* compuse de dênsa dintre care una e dedicată Impĕrătesei, ér a doua cântă frumseţile naturale ale băilorŭ herculane. Impĕrătesa mulţămi imediatŭ în persónă Reginei, îmbrăţişă de repeţite orî pe poeta şi 'i dete o mică cunună de florî de pădure culese de propria'i mână.

—x—

Delegaţî ai alegĕtorilorŭ românî din comit. *Timişului* pentru conferenţa din Sibiu suntŭ d-nii: Alexandru *Mocsonyi*, Pavelŭ *Rotariu*, Vincenţiu *Babeşiu*, Georgiu *Lazarŭ*, Emanuilŭ *Ungurianŭ*, Zeno *Mocsonyi*, Antoniu *Mocsonyi*, Eugeniu *Mocsonyi*, Vasiliu *Papp*, Ioanŭ *Popa* (din Sibiu), Vincenţiu *Prohabŭ*, Ioanŭ M. *Roşiu*, Simonŭ P. *Davidŭ*, Nicolau *Posta*. Ér alegĕtorii din *Caransebeşŭ* au alesŭ delegatŭ pe d. Iónŭ *Ionaşu*, asses. şi refer. consistorialŭ.

—x—

Fundamentulŭ aripei drepte a *gimnasiului* din *Beiuşŭ*, care o zidesce episcopulŭ *Pavelŭ*, deja s'a aşeḑatŭ şi edificarea continuă neîntreruptŭ, aşa că la tómnă edificiulŭ întregŭ, cu renovaţiunea aripei stânge dimpreună, trebue sĕ fiă terminate. Ni se mai spune, că în legătură cu edificiulŭ gimnasialŭ se va zidi şi unŭ internatŭ, pentru studenţî sĕracî; zidirea o face Mazuchi, architectulŭ dela Blaşiu.

—x—

Sasii din Orĕştia au hotărîtŭ sĕ nu ia parte la alegerî. — Se vorŭ fi convinsŭ în fine şi ei, că n'au nicî unŭ folosŭ dela alegerî.

—x—

Ni se scrie din Blaşiu cu data 6 Maiu n.: „In 28 şi 29 l. tr. a fostŭ aicî inspectorulŭ scolasticŭ, d-lŭ Alesandru Páll, şi a ascultatŭ la propunerile profesorilorŭ şi la rĕspunsurile studenţilorŭ gimnasialî. După cum s'a esprimatŭ dênsulŭ, a rĕmasŭ deplinŭ satisfăcutŭ, cu deosebire cu studenţii cl. VIII gimn. L'au încântatŭ multŭ rĕspunsurile fluente şi meduóse ale acestora din literatura ungurescă, ceea ce l'a îndemnatŭ a ḑice, ca de maturitate se parŭ a se deschide prospecte îmbucurătóre. Totŭ pentru aceştî din urmă mai am de notatŭ, că în 13 şi 14 l. c., se vorŭ ţine esamenele de clasă, în 16 l. c. scripturisticele, ér în 28, 29 şi 30 Iuniu esamenulŭ verbalŭ de maturitate. *Amiculŭ.* — Dér rĕspunsurile din literatura română fi-vorŭ totŭ aşa de fluente şi meduóse? Sperămŭ.

—x—

Ungurii agitéză mereu în comitatulŭ *Bihorului*. Inspectorulŭ şcolarŭ alŭ acestui comitatŭ, Sipos, observă în raportulŭ sĕu din urmă ce l'a datŭ comisiunei administrative, că în trei comune românescî a trebuitŭ sĕ esperieze că „se lăţescŭ învĕţăturî duşmănóse statului, principii periculóse şi ură în contra rassei maghiare, se învaţă copii în scóle cântece care măresecŭ pe Iancu, se falsifică istoria şi se ignoréză constituţiunea.“ Inspectorulŭ şcolarŭ a confiscatŭ cărţî şi texte de cântece şi a raportatŭ ministrului Trefort. — Cine nu vede din acestŭ actŭ de „patriotismŭ,“ că e vorba d'a nu se mai suferi copii românî bihorenî sĕ cânte românesce? Dér părinţii au datoria ca, decă despotismulŭ ungurescŭ poruncesce în scólă nemaghiară, sĕ-şî înveţe acasă copii a cânta românesce.

—x—

Calea ferată Beiuşană se va deschide pentru publicŭ pe la 20 Maiu n.

—x—

Ni se comunică: *Diecesa Oradană* română gr. cat. încă va participa la serbarea jubileului de 50 anî alŭ Papei, care se va face în luna Decemvre anulŭ curentŭ. In consistoriulŭ ţinutŭ sub preşedinţa episcopului s'au alesŭ ca delegaţî preoţescî: canoniculŭ Laurian şi secret. episcopescŭ Rezei; ér ca delegaţî civilî: deputatulŭ Beiuşului Weghseo, şi advocatulŭ Bonyi. Aceştia au de a merge şi la Pesta, unde se vorŭ ţine conferinţele pregătitóre ale tuturorŭ catolicilorŭ Ungariei. Sperămŭ că delegaţii civilî vorŭ avea timpŭ în Roma sĕ dedice câteva momente şi inspiraţiunei pentru columna lui Traianŭ!

—x—

Fóia kossuthistă din *Cluşiu* se legă de industriaşulŭ din Deşiu Kremer, fiindŭ că sacii lui de făină au inscripţiunea germană »Deeser Dampf-und Kunstmühle«. — Ce sĕ'i facî decă Ardealulŭ nu e ungurescŭ!

—x—

„Georgiu Lazarŭ“ este numele unei nouĕ reviste pentru educaţiune şi instrucţiune, ce apare dela 15 Aprilie a. c. în Bârladŭ sub conducerea unui comitetŭ constătătorŭ din: *S. M. Haliţă*, ca primŭ-redactorŭ, *G. Constantinescu R., Gh. Ghibănescu, Gavrilă Onişorŭ, V. G. Diaconescu, I. Apostolescu.* Scopulŭ acestei reviste — se ḑice în prefaţă — este mai întâiu de tóte rĕspândirea culturei în generalŭ şi a cunoscinţelorŭ pedagogice în specialŭ. Invĕţătorulŭ ruralŭ, profesorulŭ şi profesóra vorŭ afla în acéstă revistă scrierî carî îi privescŭ de aprópe şi carî contribue în liniă directă la deşteptarea lorŭ pe terenulŭ pedagogicŭ. Se va ocupa totodată acéstă revistă şi de productele intelectuale ale poporului nostru, consacrândŭ în fiă-care numĕrŭ câteva papinî literaturei poporale. Numĕrulŭ primŭ din acéstă revistă conţine: o adresă a Redacţiunei către cetitorî; Necesitatea înfiinţărei unei şcolî secundare de fete în Bârlad, de Ghibănescu; Ţĕranulŭ şi boerulŭ românŭ faţă cu politica rusescă în secululŭ XVIII, de Constantinescu; Metodulŭ şi învĕţămentulŭ intuitivŭ, de Apostolescu; Buletinŭ pedagogicŭ, Bibliografiă. Pe anŭ costă abonamentulŭ pentru Austro-Ungaria 3 fl. v. a. — Dorimŭ succesŭ şi viéţă îndelungată noului ḑiarŭ!

—x—

Lucrările pentru *calea ferată Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa* s'au sistatŭ din causa diferenţelorŭ ce s'au ivitŭ între sub-întreprinḑĕtorŭ şi întreprinḑĕtorulŭ principalŭ.

—x—

Ni se scrie: Stâna de vale botezată de Ungurî »Bihar füred«, locŭ de cură climatică în munţii Bihorului, s'a datŭ în arendă teatralistului dela Budapesta cu numele Solymosy. Publiculŭ ḑice că la începutŭ trebuia sĕ se găséscă o firmă mai solidă, carea sĕ îngrijéscă mai multŭ de comfortulŭ şi comoditatea publicului, ca de propagarea „patriotismului“ kulturegyletistŭ.

—x—

Teatru ungurescŭ. Astăséră se va juca *„Vasgyáros“*, dramă în 4 acte, tradusă în ungaresce după Ohnet, ér mâne séră, Duminecă, se va representa *„Budavár megvétele“*, dramă rĕsboinică.

—x—

„Convorbirî literare“, revista lunară, ce apare în Bucurescî sub direcţiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi* conţine în numĕrulŭ sĕu dela 1 Aprilie: Desrobirea ţeranilorŭ în Moldova, de Al. Papadopulo Calimah; Satira IV. de I. Negruzzi; Conu Alecu Zăcănescu (novelă) de Dniliu Zamfirescu; Don Quijote dela Mancha, trad. de S. G. Vargolicî, — de Cervantes; Scólele românescî din Macedonia, de Teodorŭ T. Barada; Scaeţî, de I. N.; Ḑile de tómnă, Mariei (poesii), de I. N. Romanŭ; Academia Română; Corespondenţă.

„Romänische Revue“, revistă politică literară, apare odată pe lună în Reşiţa sub direcţia d-lui *Dr Cornelius Diaconovich.* Fascicululŭ IV de pe Aprilie conţine: Ioan Popasu (cu portretulŭ); Das Renegatenthum in Ungarn; Rundschau (Die magyarischen Gelehrten — Gesellschaften. — Aus dem Königreiche Romänien. — Die magyarische nationale Idee); Nestor der russ. Chroniker und seine Wolohen, von Simeon Mangiuca; Des Zigeuners Schaf. von M. Hârsu; Aus dem Buch der Liebe; Rudolf Bergner; „Documente zur Geschichte der Romänen“ 1199—1345, von N. Densuşianu.

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

Sibiiu, 17 Aprilie 1887.

Şedinţa a patra (urmare.) Raportulŭ generalŭ alŭ consistorului archidiecesanŭ ca senatŭ epitropescŭ, cetitŭ în numele comisiunii financiare de dep. Rubinŭ Patiţa, s'a primitŭ ca basă a desbaterei speciale. Punctele privitóre la şedinţele senatului epitropescŭ, la piesele resolvate şi neresolvate, la administraţiunea fondurilorŭ şi fundaţiunilorŭ archidiecesane se iau spre sciinţă cu propunerea dep. Hannia, că consistoriulŭ este îndrumatŭ a resolva câtŭ se póte mai curêndŭ piesele neresolvate şi în specialŭ regulamentulŭ pentru internatulŭ seminarului Andreianŭ. Privitorŭ la taxa sidoxială, constatândŭ comisiunea, că nu s'a satisfăcutŭ conclusului sinodului din 1886, deórece actulŭ respectivŭ nicî adî nu e espedatŭ şi nu s'au făcutŭ nicî paşii de lipsă pentru a se stabili cifra ascetă a pretenţiunilorŭ erariului, propuse sĕ fiă îndrumatŭ consistoriulŭ a espeda representaţiunea făcută în causa taxelorŭ sidoxiale, încă în decursulŭ sesiunii.

Preşedintele ḑice că nu se póte îndeplini acésta în decursulŭ sesiunii, deórece afacerea fiindŭ forte importantă, şi-a reservatŭ traducerea maghiară, pe care însĕ n'a avutŭ timpŭ sĕ o facă. — Raportorulŭ Patiţa regretă că se amână şi astfelŭ de cestiunî importante. —

FOILETONU.

Strigăturî poporale din Chiorŭ.

culese de

Ioanŭ Bonaţiu, învĕţătorŭ în Tolgieşŭ.

Prinse mama şi mĕ dete
Rĕmânêndŭ grădina verde,
Décă io m'am măritatŭ
La grădin'am alergatŭ,
Florile le-am blăstămatŭ;
Creşteţî florî şi nu'nfloriţî
Că mie nu-mî trebuiţî,
Creşteţî florî ca gardurile
Şî-astupaţî prilazurile
Sĕ vĕ sufle vênturile.

***

Merge Ionu celŭ frumosŭ
La cósă, la ritŭ din josŭ,
Sĕ cosécă ritŭ cu rouă
Rupă-i-se cósa 'n douĕ,
Sĕ vie, sĕ-o tocméscă,
Cu mine sĕ vorovéscă.

***

Cărăruşă p'îngă şură
Trece badea mĕ 'ncunjură;
Bade, nu mĕ 'ncunjura,
Că nu mi-i de dumnéta,
De mî-ar fi de dumnéta
Totŭ în urmă ţî-aşî călca
Şî-ai căta de mai lua.

***

Dorulŭ meu pasce ovĕsŭ,
Pe la Şomcuta pe şesŭ;
Dorulŭ meu mănâncă mure
La ladără sub pădure;
Dorulŭ meu pe unde sbóră
Nu-i pasere sĕ-lŭ obóră;
Dorulŭ meu pe unde umblă
Nu-i pasere sĕ-lŭ ajungă.

***

Maică, la inima mea
Este-unŭ norŭ cu plóe grea,
Fântână de voiă rea,
Fântână cu trei isvórĕ,
Care-a bea din ea sĕ móră,
Dór'orŭ bé duşmanî de-ai mei
Sĕ crepe inima 'n ei.

***

Tu fată, din doi părinţî,
Ce gândescî de te măriţî?
Sĕ scî cum îi măritată
Ai şedé la mă-ta fată
Şî-ai mânca 'n trei ḑile-odată
Şî-atuncea cójă uscată,
Şi ţî-ai căta de tetiă
Ca popa de vangheliă.

***

Fost'amŭ şi noi trei surorî,
Ca şi-o crengă cu trei florî,
Crénga-o mâncă vermele
Ca pe mine relele.
Sĕ scii maică traiulŭ meu
N'ai durmi nóptea de greu,
Te-ai scula la meḑŭ de nópte
Şi mî-ai ruga mie morte
Cu surorile cu tóte
Orî sĕ morŭ, orî sĕ trăescŭ,
Sĕ nu mĕ mai năcăjescŭ.

***

Domolită-i frunḑa-'n fagŭ
Supărată-sŭ, ce sĕ facŭ?
Domolită-i frunḑa 'n codru
Supărată-sŭ de nu'i modru.

***

Ţucu-ţî lele gura ta
Séra şi diminéţa
Preste ḑi totŭ dé-una,

***

Dragile mele surorî,
Câtaţî şi de-a mele florî,
Le pleviţî şi le udaţî
Décă-orŭ cresce, vĕ 'n *struţaţî*;

***

Nu sta lele-acolea parŭ,
Că te-orŭ vedé din Chioarŭ
Chiorenii-sŭ rĕi la gură,
Şi te-or lua 'n mare hulă.

***

Celŭ ce mână plugu bine
Póte bé că mai rĕmâne,
Celŭ ce mână plugu rĕu
Trece p'îngă făgădeu
Şi ḑice că vinu i rĕu.

***

Frunḑă verde de iemnŭ scrisŭ,
Tinerelŭ drăguţŭ mî-am prinsŭ,
Da l'am prinsŭ într'o părere:
Ca sĕ vĕdŭ ce minte-*avere*,
De-a avé o minte ré
Trei ḑile multŭ mî orŭ păré,
De-a avé o minte bună
L'oi iubi unŭ anŭ şi o lună.

***

Cându-mî jocŭ cu cine-mî place
Carnea pe mine se face,
Ér cu care mi-i urîtŭ
Carnea se face pămêntŭ.

***

Bărbate, mândre bărbate,
Multŭ ai totŭ ḑisŭ că mi-i bate,
Că cu ochii m'am uitatŭ
După unŭ voinicŭ din satŭ,
După acela m'oiu *uitale*
Căi dela noi de pe vale.

***

Bunu-i vinu şi berea
Şi gura dela lelea,
Bunu-i vinu *marmazeu*
Cându'lŭ béu cu cine vréu.

Comisiunea constată, că biblioteca archidiecesană se află totă în starea de mai nainte şi propune sĕ se pună în ordine câtŭ se póte mai curêndŭ. Mai constată, că starea tipografiei archidiecesane e şi mai rea şi propune sĕ se facă o anchetă prin trei membri ai sinodului, care pe spesele celorŭ vinovaţĭ sĕ facă socotelile restante ale tipografiei şi sĕ cerceteze amĕrunţitŭ starea tipografiei, despre care apoi sĕ raporteze. — Presidiulŭ ḑice că socotelile suntŭ deja făcute, dér încă nu suntŭ revĕḑute de consistoriu. N'are nimicŭ contra unei anchete, dér nu găsesce practicŭ acestŭ lucru. — Raport. Patiţa ḑice că trebue sĕ mergă odată lucrurile în regulă. Tipăriturile, de esemplu, se negligează; lipsescŭ cele mai necesare cărţĭ bisericescĭ, precum liturgiere. „Telegrafulŭ Românŭ« consumă multŭ mai mulţĭ banĭ decâtŭ venitulŭ ce-lŭ are, suntŭ o mulţime de datorii vechĭ neincasate. — Presidiulŭ încă îşĭ esprimă dorinţa d'a se face lumină în acéstă cestiune. — Dep. Nicóră e nedumeritŭ, de óre‑ce vede că lucrurile nu se îndrepteză, ba suntŭ aşa de încurcate, încâtŭ nu potŭ deputaţii sinodalĭ sĕ facă o dare de sémă celorŭ ce i trimitŭ în sinodŭ. Se alătură la propunerea comisiunei financiare. — Dep. Măcelaru întrébă, din ce causă nu au socotelile şi inventarulŭ? — Presidiulŭ ḑice că nu póte sĕ spună tóte. N'a fostŭ destulŭ timpŭ până la întrunirea sinodului, ca sĕ pótă revedé consistoriulŭ socotelile. — Dep. Hannia ḑice că trebue sĕ fiă la mijlocŭ o pedecă şi întrebă, decă acéstă pedecă nu se póte delătura? — Presidiulŭ ḑice că nu scie de unde sĕ încépă, deşi bunăvoinţă are, căcĭ lucréză tótă ḑiua. S'a gânditŭ mereu ca sĕ se facă lumină în acéstă cestiune, de órece dênsulŭ nu se póte ocupa în prima linia cu afacerile comisiunii tipografice, ci cu ale consistorului. — Raport. Patiţa doresce sĕ fiă odată lămuritŭ sinodulŭ. Recomandă spre primire propunerea comisiunei. — Presidiulŭ n'are nimicŭ contra anchetei. Cu privire la liturghiere, presidiulŭ împărtăşesce, că de aceea nu se mai tipărescŭ, pentru că s'a decisŭ ca ele sĕ se tipărescă cu litere latine. Trebue sĕ premérgă o censură bisericéscă şi spre scopulŭ acesta a trebuit sĕ se pună mai ântêiu în înţelegere cu Metropolitulŭ României. — Se primesce apoi propunerea dep. Cosma, ca insaşĭ comisiunea sĕ fiă însărcinată cu revisuirea socotelelorŭ tipografiei. — Celelalte puncte din raportulŭ consistoriului s'au luatŭ spre sciinţă.

Judeţulŭ Prahova, (România), 12 Aprilie n. 1887.

Onorate d le Redactorŭ! Deşi suntŭ 5 lunĭ de dile de când mĕ aflu în România, dér până acum n'am avutŭ încă destulă ocasiă pentru a studia cu seriósă atenţiune economia agricolă din aceste părţĭ. Din cunoscinţele ce mi le-am câştigatŭ însĕ aicĭ în timpulŭ primă-verei, vréu cu ocasiunea acésta sĕ recomandŭ on. cetitorĭ ai »Gazetei« unele sĕmĕnăturĭ de furagiere vivace, carĭ credŭ că arŭ puté servi la îmbunătăţirea sorţei poporului nostru agricultorŭ din Transilvania, unde în urma comassărilorŭ ce se termină acum, mulţĭ din fii poporului nostru vorŭ căpĕta nisce locurĭ rele, pe carĭ nu vorŭ sci cum şi în ce modŭ sĕ le cultiveze pentru ca sĕ pótă trăi de pe ele.

Locurile cele mai sĕrace, pe délŭ orĭ şesŭ, este bine a se sĕmĕna cu ghizdeiu seu esparcett, unŭ soiu de iérbă, care cresce mai câtŭ lucerna de mare şi se póte cos. de 3—4 orĭ pe anŭ. La unŭ pogonŭ de 1200°☐ trebue 60 kilo sĕmênţă. (50 kilo costă 10 fr. 50 banĭ).

Loculŭ însĕ trebue bine aratŭ şi grăpatŭ; apoi prin Martie încă odată bine grăpatŭ. În anulŭ primŭ se cosesce odată, din alŭ 2-lea anŭ apoi de câte 3—4 orĭ.

Nu mai puţinŭ este de recomandatŭ pentru fênaţe fênulŭ aşa ḑisŭ *franţuzescŭ*, care încă este unŭ nutreţŭ escelentŭ şi ţine 4—5 anĭ. Acesta este a se sĕmĕna în unele locurĭ mai rele precum şi în fenaţe, după ce se ară bine, ca şi locurile sĕmĕnate cu ghizdeiu; 50 kilo sĕmênţă din acéstă iérbă (nemţesce: Reigrass) costă 35 fr. 45 b. şi pentru unŭ pogonŭ se cerŭ 60 kilo.

În locurĭ apătóse, după ce li-se face scurgerea, trebue sĕmĕnată: *agrostis alba* (nemţesce: Fioringrass), care face frunḑe late şi e dulce. Pentru unŭ pogonŭ se cerŭ 40 kilo (50 kilo costă 32 fr. 45 b.)

Renumită e şi *iérba americană*, care în patria ei se cosesce de 7—8 orĭ pe anŭ şi e vivace, la noi însĕ nu se póte cosi mai multŭ ca de 3—4 orĭ pe anŭ, dér cu tóte acestea e rentabilă. La unŭ pogonŭ se cerŭ 10 kilo sĕmênţă (10 kilo costă 20 francĭ).

Multŭ se potŭ îmbunĕtăţi fênaţele, decă se grapă bine primă-véră, se sĕmĕnă cu iérbă franţusécă, ghizdeiu şi iérbă parfumătóre, numită *xantum moderatum* prin care fênaţele capĕtă unŭ mirosŭ fórte plăcutŭ şi este unŭ nutreţŭ, pe care vitele ilŭ mănâncă cu gustŭ.

Tóte aceste şi alte soiurĭ de sĕmênţe se potŭ procura dela sĕmênţarulŭ Edmund Mautner în Budapesta.

Sciu că aceste iérburĭ nu se prea sĕmĕnă în Transilvania şi tocmai de aceea m'am vĕḑutŭ îndemnatŭ a atrage asupra lorŭ atenţiunea cetitorilorŭ acestui preţuitŭ ḑiarŭ.

N. Oprea,
agr- şi viticultorŭ la direcţiunea filoxerică în Judeţulŭ Prahova

Varietăţĭ.

Femeile germane în 1870.

Provocările ḑilnice, adresate Franciei de cătră ḑiarele germane, au probatŭ încă odată — scrie ḑiarulŭ francesŭ »Figaro« — că egemonia Germaniei nu e stabilită pe base aşa de solide după cum s'ar crede.

Mai alesŭ cu ocasiunea alegerilorŭ pentru Reichstag, ḑiarele au începutŭ sĕ reediteze cea mai mare parte din clişeurile dinaintea rĕsboiului din 71, însĕ s'au feritŭ sĕ arate şi cealaltă parte a medaliei. Sĕ le arĕtămŭ noi aceste fapte, aşa cum au fostŭ scrise la acea epocă de ḑiarele germane.

Sĕ vedemŭ ce simpatiă aveau femeile germane pentru rĕniţii şi prisonierii francesĭ. Sĕ lăsămŭ pe jurnaliştii germanĭ sĕ vorbéscă şi sĕ ne servimŭ chiar de rubrica lorŭ proprie.

Die Anbetung der Franzosen! (Adoraţia Francesilorŭ.)

Berlinŭ, 22 Augustŭ 1870. În urma purtărei simpatice, ce d-nele însărcinate cu îngrijirea prisonierilorŭ arată către ei, atâtŭ aci, câtŭ şi în alte locurĭ, e cu desĕvêrşire interḑisŭ d-nelorŭ de a mai intra în gările prusiene în timpulŭ trecerei convoiurilorŭ. (Beilage des Schwab-Mercur, 27 Augustŭ.)

Leipzig, 25 Augustŭ. În nenumĕrate rêndurĭ presa a arĕtatŭ că adoraţia Francesilorŭ a trecutŭ orĭ-ce marginĭ. Prin acéstă purtare, damele înegrescŭ renumele femeilorŭ germane. Celŭ mai bunŭ mijlocŭ de a le face sĕ se lase de acéstă adoraţiă pentru Francesĭ ar fi sĕ li se publice numele prin jurnale. (»Mainer Zeitung.«)

Giessen, 27 Augustŭ. „Gazetei de Maienţa« i se scrie urmĕtórele: Ierĭ a sositŭ unŭ convoiu de prisonierĭ francesĭ. Sub-oficerulŭ escortei se plângea de ura prisonierilorŭ contra lui şi observă că cei mai mulţĭ din ei au cuţite. Comandantulŭ convoiului ordonă ca tóte cuţitele sĕ fiă luate dela prisonierĭ. Întrebaţĭ în urmă asupra provenienţei acelorŭ cuţite, sub-oficerii turcoşilorŭ rĕspunserĕ, că acele cuţite au fostŭ luate dela, ei când au fostŭ făcuţĭ prisonierĭ şi că li s'au datŭ îndĕrătŭ când erau în lazaretulŭ dela Francfort de cătră barona B.

Bingen, 28 Augustŭ. În lazaretulŭ unui oraşŭ micŭ din Hesagrenană, unde erau mai mulţĭ rĕniţĭ prusienĭ şi francesĭ, s'a petrecutŭ unŭ faptŭ de necreḑutŭ. O damă germană a trimisŭ unui Francesŭ unŭ frumosŭ buchetŭ. Preotulŭ lazaretului vĕḑêndŭ acésta, adună îndată comisiunea sanitară a acelui lazaretŭ şi votă o hotărîre prin care se interḑicea intrarea personelorŭ străine în sălile bolnavilorŭ. N'ar fi mai bine sĕ se publice numele acelei frumóse? întrebă »Gazeta de Maienţa«.

Bromberg, 1 Septemvre. »Ostdeutsche Zeitung« istorisesce faptulŭ urmĕtorŭ: Unui sergentŭ prusianŭ, care prin bravura luĭ căpĕtase comandamentulŭ unui convoiu de prusienĭ, îi veni rĕu în urma unui drumŭ lungŭ ce-lŭ făcŭ. Aflându-se în gara nóstră, vede o femeiă apropiându-se de unŭ vagonŭ în care erau Francesĭ, ducêndŭ pe o tavă mai multe farfurii cu bulionŭ. Sergentulŭ cerŭ sĕ-i dea şi lui o farfurie cu bulionŭ. Atuncĭ ea îi rĕspunse: Nu e pregătitŭ pentru voi ci pentru d-nii oficerĭ francesĭ. Sergentulŭ furiosŭ d'acestŭ refusŭ, dădŭ o lovitură în tavă şi vĕrsă farfuriile cu bulionŭ. Amica Francesilorŭ se retrase fórte supĕrată.

Munich, 19 Augustŭ. „Neue Nachrichten" publică urmĕtórele: Unŭ inimicŭ rănitŭ înceteză de a mai fi inamicŭ, asta aşa e, însĕ cu o diferenţă sĕ nu se facă deosibirĭ între inimicŭ rănitŭ şi amicŭ. Din nefericire multe din dómnele nóstre ţinŭ mai multŭ la inimicŭ de câtŭ la rĕniţii noştri. Am vĕḑut noi singurĭ cum dómnele dădeau buchete de florĭ şi bombóne prisonierilorŭ francesĭ şi nicĭ nu se uitau la soldaţii noşiri. Doctorii spitalelorŭ se plângŭ necontenitŭ de invasia damelorŭ unde suntŭ soldaţĭ fancesĭ rĕniţĭ. O damă din societatea înaltă a convorbit într'o ḑi două óre cu prisonierii rĕniţĭ, le-a datŭ florĭ, portocale, siropurĭ, fără măcarŭ sĕ se gândéscă a arunca o privire şi asupra rĕniţilorŭ noştri. Prin urmare nu trebue sĕ ne speriămŭ décă Francesii credŭ, că suntŭ ca la ei acasă, cândŭ vĕdŭ că damele nóstre se grăbescŭ aşa de tare sĕ-i visiteze. Celŭ mai simplu mijlocŭ d'a curma acéstă stare de lucrurĭ ar fi sĕ se interḑică damelorŭ d'a visita spitalele.

Îndată însĕ jurnalele se schimbară cu totulŭ; ele începŭ a publica o mulţime de protestărĭ indignate. Etă câteva probe din acele protestărĭ. Ele parŭ a eşi din aceeaşĭ oficină:

Cătră femeile şi fetele germane!

Cu mare părere de rĕu cetescŭ de câteva ḑile prin jurnale adoraţiunea şi simpatia ce au femeile germane faţă cu prisonierii francesĭ mai alesŭ prin spitale şi pe la gărĭ.

Le adresezŭ aceste cuvinte: Cum se face că nu vedeţĭ deosebirea ce e între iubirea aprópelui, inamicului şi propria vóstră consciinţă lovită? Inima vóstră nu vĕ spune care e adevĕratulŭ simţĕmêntŭ patrioticŭ? Cum puteţĭ voi sĕ daţĭ florĭ acelora, carĭ póte au datŭ lovitură de mórte acelora pe care voi iubiţĭ? Nu sunteţĭ lipsite de consciinţă, când arĕtaţĭ atâta interesŭ inimicului şi nu vĕ uitaţĭ câtŭ de puţinŭ la aceia, carĭ au suferitŭ şi 'şĭ-au vĕrsatŭ sângele pentru voi? Ce sunteţĭ de faceţĭ astfelŭ de lucrurĭ? etc. etc. („Mercur-Suabe" 25 Augustŭ). *O femeă germană.*

„Corespondenţa" publicată în ḑiarulŭ „Mercur Suabe" din 25 Augustŭ: Am cetitŭ cu indignare în ḑiarulŭ d-vóstră, că acum câteva ḑile mai multe dame germane au speriatŭ chiarŭ pe Francesĭ prin simpatia ce o arĕtau faţă cu ei dându-le florĭ, bombóne prăjiturĭ. Trebue sĕ ne gândimŭ, că în momentulŭ când femeia germană trebue sĕ susţină moralminte pe luptătorii noştri, sĕ fiă demnă de iubirea lorŭ, ar trebui sĕ se abţină dela o astfelŭ de purtare echivocă. Ar fi înjositorŭ ca acei carĭ îşĭ punŭ viéţa în periculŭ pentru libertatea şi onórea Germaniei sĕ fiă siliţĭ a roşi în faţa inamicului de purtarea femeilorŭ lorŭ. *O tînĕră fată germană.*

„Mercur Suabe" publică urmĕtórea scrisóre a unei dame germane: O societate de dame ce s'a formatŭ de curêndŭ trebue sĕ inspire milă şi dispreţŭ din partea tuturorŭ. E cu neputinţă sĕ înţelegem cum femeile germane potŭ sĕ facă o primire aşa de strălucită inamicilorŭ noştri fără sĕ se ocupe câtŭ de puţinŭ de fraţii noştri! Nu e d'ajunsŭ că poporulŭ nostru, timpŭ de mai mulţĭ secolĭ n'a avutŭ nicĭ o idee de patriă, nu e d'ajuns că Germanii tot-déuna au câutatŭ sĕ imiteze în tóte pe Francesĭ, că mai alesŭ *Germanii de sudŭ erau mai francesĭ ca Francesii*, că femeile germane cerŭ sĕ le ḑicĭ *Madame*, se cred că suntŭ mai superióre în tóte de câtŭ cele lalte femei, nicĭ nu era d'ajunsŭ atâta, a trebuitŭ sĕ vedemŭ pe femeile germane pierḑêndŭ orĭ ce noţiune de demnitate! Cine nu înţelege că aceste femei facŭ desonóre naţiunei germane arĕtându atâta simpatiă faţă cu inimicii noştri.

Acelaşĭ ḑiarŭ publică la 4 Septemvre altă scrisore:
Cu mare părere de rĕu cetescŭ în jurnale despre chipulŭ nepatrioticŭ cum se pórtă damele nóstre faţă cu prisonierii francesĭ mai alesŭ pe la gărĭ. Cum! nu se uită la bravii noştri soldaţĭ şi arată atâta simpatiă faţă cu aceste órde, cu carĭ Napoleonŭ a voitŭ sĕ invadeze ţéra nóstră! Ce trebue sĕ ḑică despre noi bărbaţii noştri, fraţii şi fii, carĭ suntŭ în rĕsboiŭ, când citescŭ în jurnale asemenea lucrurĭ? Nu trebue sĕ ne despreţuiască ei? Nu trebue sĕ li se rupă inima de durere? *Ema L...* (În numele mai multorŭ dame.)

(După „Telegrafulŭ" din Bucurescĭ).

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 7 Maiu. — Proiectulŭ de lege pentru sporirea vămilorŭ pe cereale se va presenta Reichstagului încă în sesiunea acésta.

Mai multe foi discută cu iritaţiune oprirea representărei operei „Lohengrin" în Parisŭ.

EPERJES, 7 Maiu. — Unŭ incendiu a prefăcutŭ în cenuşe jumĕtate oraşului. Patru sute de case private, casa sfatului (primăria), biserica luterană, colegiulŭ, casa comitatensă, oficiulŭ telegraficŭ, edificiulŭ judecătoriei împreună cu archiva, reduta (teatrulŭ), marele hotelŭ, banca poporală, cassa de economii, numeróse alte edificii publice au arsŭ totalŭ. Paguba e nemĕsuratŭ de mare. Mai multe familii au câutatŭ sĕ scape în partere şi în locuinţele din pimniţe unde, precum se ḑice, au fostŭ asfixiate. Până acum s'au scosŭ 9 cadavre.

CAREII MARĬ, 7 Maiu. — Erĭ după améḑĭ a isbucnitŭ unŭ incendiu care, ajutatŭ de unŭ vêntŭ orcanicŭ, a pustiitŭ celŭ mai frumosŭ cartierŭ alŭ oraşului. Două sute de case au arsŭ. Castelulŭ contelui Stefanŭ Karolyi a fostŭ mântuitŭ numai după cele mai estreme opintirĭ, aér pomposulŭ edificiu lateralŭ alŭ casei de sticlă e perdutŭ. În oraşŭ domnesce miseriă ce nu se póte descrie.

Conferinţa din Sibiiu.

(Telegramă particulară a „Gazetei Transilvaniei.")

SIBIIU, 7 Maiu. — Conferinţa s'a deschisŭ la 11 óre a. m. Preşedintele Bariţiu espuse situaţiunea. Biuroulŭ provisorŭ s'a compusŭ astfelŭ: Bariţiu preşedinte, Dr. Lucaciu şi Dr. Mihu notarĭ.

Coriolan Brediceanu cetĭ raportulŭ comitetului. Urmă verificarea mandatelorŭ delegaţilorŭ.

În comisiunea însărcinată cu pregătirea concluselorŭ au fostŭ aleşĭ: Bariţiu, Babeşŭ, Dr. Raţiu, George Popŭ, Christea, Coroianu, Dr. A. Mureşianu, Brediceanu, Slavicĭ, Diaconovich, Ungureanu, Dr. Oncu, Simionaşiu, Dr. Isacŭ, Dr. Lucaciu, Dr. Nichita, Fekete Negruţiu, Ales. Micu, Patriciu Barbu, Căluţŭ, V. Voina, Iacobŭ Macaveiu, Eug. Brote, Iosifŭ Crişianu, Papiu Ionaşiu, Lica, Ales. Filipŭ, Truţia, Ciato, Medan, G. B. Popŭ, Dr. George Popa, Andreiu Cosma, Podóbă, Augustinŭ Munteanu.

Biuroulŭ definitivŭ s'a constituitŭ astfelŭ: Preşedinţĭ: Bariţiu, Babeşŭ, Raţiu; notarĭ: Dr. Lucaciu, Dr. Oncu, Dr. Isacŭ, Dr. Mihu.

Şedinţa s'a închisŭ la 2 óre d. a. Mâne la 10 óre şedinţa a doua.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Maiu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	88.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 60
Renta de hârtiă austriacă	80 80
Renta de arg. austr.	81.50
Renta de aurŭ austr.	111 85
Losurile din 1860	135.50
Acţiunile băncel austro-ungare	876 —
Act. băncel de creditŭ ung.	281.75
Act. băncel de creditŭ austr.	278.80
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 30
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
» convert. (6%)	88—	88¾
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104—	104½
» „ „ (5%)	84½	85½
» » urban (7%)	101–	102—
» » „ (6%)	93½	94½
» „ » (5%)	84½	85½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	16.—	17.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieţel Braşovŭ

din 7 Maiu st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vênd.	8.58
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Anunţŭ.

Subsemnata, absolvândŭ cu bunŭ succesŭ *şcóla de moşitŭ din Sibiiu*, doresce a se angaja ca *mósă* în vre-o comună lipsită de mósă.

Adresa este următórea:

Dobra N. Rĕsnovanŭ

Ghimbavŭ Nr. casei 75. (Weidenbach)

(Comitatulŭ Braşovŭ.)

1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.58	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clujiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.31	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	--
Clujiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mică	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	---
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3 05	—	6 40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ